

2 ta' Frar, 1957

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija *versus* Angelo Cassar

Assikurazzjoni dwar Riskji ta' Terzi Persuni — Polza tas-Sigurtà — Sospensjóni tal-Licenza tas-Sewqan — “Special Reasons” — Art. 3(2) tal-Ordinanza XXXVI tal-1939

Il-fatt li wieħed, fil-waqt li jippermetti s-sewqan ta' vejikolu tal-mutur hegħu minn persuna li ma għandhiex l-iċċenza tas-sewqan mill-Pulizija, u b'hekk ma kien kopert bil-polza tas-sigurtà, hasēb li huwa kien “covered”, ma hux affattu, “sic et simpliciter”, “special reason” biex il-Qorti timimitiga l-periżjodu fissat milli-ligi għall-Iskwadifka tal-hati milli jkollu ġew joqtnejt il-licenzi tas-sewqan.

L-assikurat hu fid-dover li jinforma rahu dwar il-portata tal-polza, jekk ma jippreżi sejja l-estensjoni tal-“cover” tagħha; u blex ikun hēhem “special reason” jeftieg li hu mhux bliss ikun hasēb, anki jekk ones-

tament, li kien kopert, imma jettieġ li kien hemm ċirkustanzi li kienu ragjonevolment jiġi justifikawħi jaħseb hekk.

Langas ma jiswa bħala "special reason" il-fatt li hu kien qiegħed jissor-velja s-sewqan. Il-konkors ta' xi "special reason" ma hix materja li tiqties fejjergement jew b'facilità, jew incidentalment, imma li għandha tigi maturata sewwa u meditata in linea princiċċali; ammehokkè wieħed ma jridx jiffrustra l-ligi tas-sigurtà relativa għall-cars.

Il-Qorti; — Rat l-imputazzjoni migħiġuba mill-Pulizija quddiem il-Qorti Kriminali tal-Magistrati ta' Malta kontra l-imputat, talli Bahar-ić-Cagħaq, fil-21 ta' Awissu 1956, f'xi s-6.15 p.m., ippermetta lil Joseph Vella li jsuq motor cycle 1396 mingħajr liċenza mill-Pulizija tas-sewqan, u b'hekk ma kienx kopert bil-polza tas-sigurtà jew garanzija dwar riskji ta' terzi persuni skond id-dispożizzjonijiet tal-Ordinanza 36 tal-1939.

Rat it-talba tal-Prosekuzzjoni li jiġi skwalifikat li jkollu jew jieħu ēbda llīcenza tas-sewqan għall-periodu ta' tnax il-xahar jew aktar skond l-art. 3(2) tal-istess Ordinanza;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tas-6 ta' Novembru 1956, li biha sabitu ħati u kkundannatu £5 multa u skwalifikatu milli jkollu jew joqtnejni liċenzi tas-sewqan għal zmien tnax il-xahar;

Rat ir-rikors tal-imputat, li bih talab il-modifika, recte riforma, tas-sentenza, kwantu għall-pien;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

L-imputat ammettja fil-prima istanza l-fatt kontenut fiċ-ċitazzjoni bħala addebitu. Stante din l-ammissjoni, ebda xhud ma ġie mismugħi mill-Ewwel Qorti. Id-Difiża, f'dan l-

istadju, ta'lbet li tipproduci l-imputat biex jispjega ċ-ċirkus-tanzi. Il-Prosekuzzjoni opponiet;

Din il-Qorti, għalhekk, għandha quddiemha biss il-fatt ta' bniedem li ppermetta lil terza persuna ssuq il-motor cycle tiegħu, u li din il-persuna ma kienetx licenzjata. B'daqshekk intilef il-“cover” tal-“insurance policy”;

Id-Difiza adduċiet żewġ motivi: wieħed, li kien hemm il-possibilità li, kieku ġie msejjah rappreżentant tal-kumpannija tas-sigurtà, dan aktarx kien ġgħid li f'każ ta' accident il-kumpannija kienet tikkunsidra ruħha “on risk”, pess li dik it-terza persuna, għalkemm mhux licenzjata, kienet però taf issuq; u l-ieħor, li f'każ ta' bniedem li, fil-waqt li jħalli ieħor isuq, jibqa' però jissorvelja s-sewqan, hemm “special reason” għall-mitigazzjoni tal-piena; u ġiet citata sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati “Pulizija vs. Parnis England” tat-22 ta' Gunju 1956;

L-ewwel motiv hu għal kollox immaġinarju, u jippostula fatti li ma gew bl-ebda mod pruvati;

Kwantu għall-motiv l-ieħor, din il-Qorti eżaminat issentenza citata, iżda fiha ma hemm xejn ħlief li hija kkunsidrat “special reason” il-fatt li l-imputat, f'dik il-kawża, ħaseb li kien “covered”. Issa, apparti l-fatt li din il-Qorti, stante l-assenza ta' provi, la taf jekk l-imputat kienx qiegħed jissorvelja lill-ieħor, la taf x'distanza saq dan l-ieħor, u preċiżament fejn, u ma taf ebda dettall ieħor ħlief dawk li bilfors lakonikament hemm fis-ċitazzjoni, eppure, għas-skanso ta' ekwivoci, aħjar jingħad li l-fatt li wieħed jaħseb li jkun “covered” ma hux aftattu, “sic et simpliciter”, “special reason”. Kif din il-Qorti kellha okkażjoni tirrileva, din il-fraži “special reasons”, fil-kontest ta' din il-ligi, ġejja mill-Ligi Ingliza, u l-pont ta' li “special reasons” ġie ferm kunsidrat mill-Qrati Inglizi, u nkitbu diversi testi in matiera. Fil-kawża “Bennison vs Knowler”, All England Law Reports, p. 302, 1947, ġie ritenut li l-assikurat hu fid-dover

li jinforma ruħu dwar il-portata tal-polza, jekk ma jifhemx sewwa l-estensjoni tal-“cover” tagħha; u li, biex ikun hemm “special reason”, jeħtieg li mhux biss hu ġaseb, anki jekk onestament, li kien kopert, imma jeħtieg li kien hemm xi ċirkustanzi li kienu raġjonevolment jiġġiustifikaw ġa-ħseb hekk. Intqal:— “Belief, however honest, cannot, in our opinion, be regarded as a special reason, unless it is based on reasonable grounds”;

Kwantu għar-ruguni l-oħra, li wieħed ikun qiegħed jissorvelja s-sewqan, anki dan il-pont ġie affrontat mill-Qrati Ingliżi fil-kawża Reay v. Young, All England Law Reports 1102, 1949; u milli jidher, dan kien każ eċċezzjoni, fejn l-imputat kien ippermetta lill-martu ssuq, hu kien ħdejha, saqet biss għal distanza ta' 150 jarda, ma kienx hemm traffiku, u kienet “a lonely moorland road”; u b'dan kollu, Lord Goddard kien ċirkospett filli, fil-waqt li ammetta “special reason” f'dak il-każ, qal hekk:— “I am far from saying that here may not be cases in which, if that were done, the penalty of disqualification would most properly be applied; e.g. if a person in the street of a town, or even of a village, chose to let an unlicensed person drive, in such circumstances it would be a serious matter, and disqualification ought to follow”;

Ma jirriżulta bl-ebda mod li fil-każ prezenti kien hemm xi ċirkustanzi eċċezzjoni, għax, kif ingħad, provi ma sarux u l-Prosekuzzjoni, s'intendi legalment, opponiet li jsiru;

Din il-Qorti tosserva li, kuntrarjament għal dak li donnha hasbet id-Difiża, il-konkors ta' xi “special reason” ma hijiex materja li titqies legġerment jew b'facilità, jew incidentally, imma li għandha tiġi maturata sewwa u meditata in linea prinċipali, ammenokkè wieħed ma jridx jiffrustra l-ligi tas-sikurtà relativa għall-cars. Minbarra dan, jekk u meta jinsab li hemm xi “special reason”, din għandha tiġi spċifikata dettaljatamente. Bl-awment tal-intensità tat-traffiku, id-disgrazzji qiegħed in jikkru f'mod allarmanti,

u l-gwaj jiġi aggravat fil-konsegwenzi tiegħu meta d-daneg-ġjant ikun qiegħed isuq bla "cover" tas-sigurtà, jew għax qatt ma kelly, jew għax, għar-raguni waħda jew l-ohra, intifet o'mod li l-kumpannija tas-sigurtà ma tkunx aktar "on risk", u per konsegwenza d-danneġġjat ma jkunx jista' al-menu jidu kontra l-kumpannija għar-rizarciment tal-ħsara, u b'hekk jiġi ulterjorment danneġġjat, speċjalment meta d-driver li kkaġunalu d-dannu jkun nullabbjent. Kif gie osservat fil-kawża Whittall v. Kirby, 1946, All England Law Reports, 552, din hi "limited discretion to be exercised only for special reasons. The limited discretion must be exercised judicially. The reason inducing the Court to exercise it must be special, and special is the antithesis of general";

Għalhekk l-appell hu mīchud, u s-sentenza konfermata. Is-sospensjoni tibda minn nhar it-Tnejn, 4 ta' Frar 1957.
